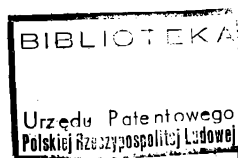

Warszawa, 13 czerwca 1939 r.

URZĄD PATENTOWY

B 42 f 17/34

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 28276.

Kl. 11 e, 28/05.

Bolesław Ziółkowski
(Warszawa, Polska).

Kartoteka z samoczynną kontrolą mechaniczną prawidłowego odkładania kart.

Zgłoszono 22 września 1937 r.

Udzielono 28 marca 1939 r.

Znane urządzenia kartotek przy odkładaniu kart wymagają kontroli pracownika, która absorbuje go, wskutek czego przy odkładaniu kart możliwe są omyłki.

Wynalazek niniejszy usuwa te niedogodności, wprowadzając samoczynną kontrolę mechaniczną prawidłowego odkładania kart, niezależną od wprawy i zręczności pracownika i usuwającą możliwość omyłek.

Na rysunku uwidoczniono przykład kartoteki według niniejszego wynalazku. W celu uproszczenia rysunku przedstawiono tylko część trzycyfrowej kartoteki. Wiadomo, że tym systemem można wykonać kartotekę na dowolną liczbę kart z odpowiednio rozbudowaną skalą na kartach,

których wycięciom odpowiadają odpowiednie progi na dnie kartoteki.

Fig. 1 przedstawia schematycznie dno pudełka kartoteki, fig. 2 — dolną część karty nr 995, fig. 3 — spód skrzynki kartoteki kombinowanej, a fig. 4 — dolną część karty nr 995, dostosowanej do tej kartoteki.

Na dnie skrzynki kartoteki (fig. 1) umieszczone są progi *a, b, c, d, e, f, g, h*, wykonane z drutu lub też z wkładek z odpowiedniego materiału. W danym przykładzie próg *b* jest progiem zerowym wszystkich liczb, mających w tysiącach cyfrę 0, próg *d* jest progiem zerowym liczb, mających cyfrę 0 w setkach, próg *f* jest progiem zerowym liczb, mających cyfrę 0 w dzie-

siatkach, a próg *h* — liczb, mających cyfrę 0 w jednostkach. Progi te są takiej długości i są tak rozmieszczone, że tylko karta (fig. 2 i 4), mająca na spodzie wycięcia *i*, *k*, *l*, *m*, może być wstawiona w odpowiednim miejscu kartoteki. W danym przykładzie (fig. 1 i 2) karta *r* z liczbą 995 jest zaopatrzona w wycięcie *i*, trafiające na próg zerowy *b* tysięcy, oraz w wycięcia *k*, *l*, *m*, odpowiadające progom 900 — *c*, 90 — *e* i 5 — *g*.

Cyfry, wpisane po lewej stronie dna kartoteki (fig. 1 i 3), oznaczają cyfry kart, a kreski poziome pod tymi cyframi — dane karty kartoteki.

Na fig. 2 i 3 przedstawiono kartotekę z poprzednio wzmiankowaną mechaniczną kontrolą odkładania kart w połączeniu ze znanymi sposobami kontroli wzrokowej. Poszczególne karty posiadają w jednostkach liczby porządkowe, na górnym brzegu przesunięte wzajemnie tak, że tylko przy należyтым ułożeniu dają jednostajny ciąg cyfr. Karty, podlegające kontroli wzrokowej w tym przykładzie wykonania, są zgrupowane po 10 sztuk.

Wiadomo, że można grupować również i większą lub mniejszą liczbę kart, dostosowując do tego odpowiednie rozmieszczenie progów.

Progi *p* i *f* nie odpowiadają, jak w poprzedniej kartotece, wycięciom poszczególnych kart, tylko mieszczą grupy po 10 kart. Próg *f* jest progiem zerowym wszystkich liczb, mających w dziesiątkach cyfrę 0, tak samo próg *d* jest progiem zerowym setek, a próg *b* — tysięcy.

Taka kartoteka jest prostsza w wykonaniu, ponieważ odpadają progi jednostek. Tym samym upraszcza się sama kartoteka, jak to widać z porównania rysunków fig. 1 i 2 z fig. 3 i 4. W ten sam sposób można wykonać kartotekę np. na grupy po 100 kart.

W celu łatwiejszego układania kart prostopadle do ścianek skrzynki poszczególne

grupy są oddzielone przesuwными lub stałymi wkładkami z blachy, drzewa, kartonu, lub innego odpowiedniego materiału.

Wycięcia w dolnej części kart mogą być wytłaczane mechanicznie, lub też ręcznie przy pomocy odpowiednio ukształtowanych szczypców. Ręczne wytwarzanie wycięć należy stosować głównie wtenczas, gdy chodzi o zastąpienie zniszczonej lub zapisanej karty. Daje to tę korzyść, że jako zapasowe mogą być dostarczane gładkie karty bez wycięć na dolnym brzegu. Wycięcia są dostosowane do przekroju progów i oprócz kształtu, podanego przykładowo na rysunku, mogą mieć również i inny kształt dowolny.

Na rysunku w przykładzie wykonania przedstawiono kartotekę liczbową. Można również tym samym systemem wykonać kartotekę słowną, wstawiając zamiast liczb, zgrupowanych podług jednostek, dziesiątek itd., odpowiednio zgrupowane litery abecadła.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Kartoteka z samoczynną kontrolą mechaniczną prawidłowego odkładania kart, znamienna tym, że na dnie skrzynki przymocowane są progi, wykonane z drutu lub z wkładek z odpowiedniego materiału, karty zaś na dole są zaopatrzone w odpowiednie wycięcia, uniemożliwiające błędne odkładanie kart.

2. Kartoteka według zastrz. 1, znamienna tym, że jest zaopatrzona w przesuwne lub stałe wkładki do oddzielania poszczególnych grup kart, ułatwiające należyte wkładanie kart.

3. Kartoteka według zastrz. 1 i 2, znamienna tym, że wycięcia w dolnej części kart są wytłaczane mechanicznie lub ręcznie.

Bolesław Ziółkowski.

Zastępca: Inż. B. Müller,
rzecznik patentowy.

Fig. 1.

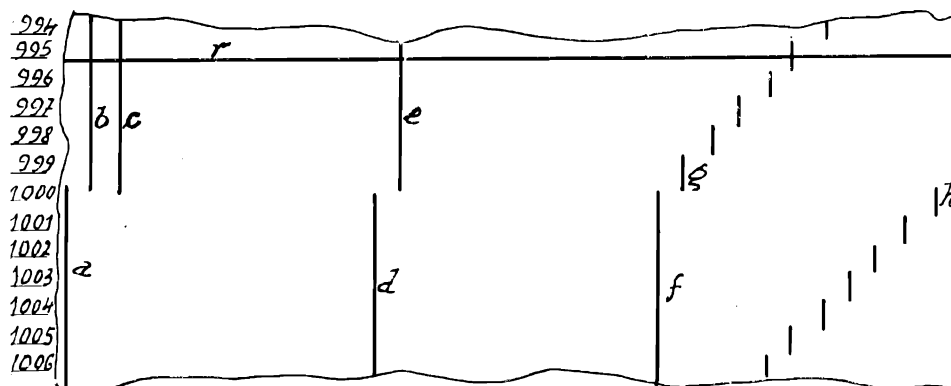

Fig. 2.

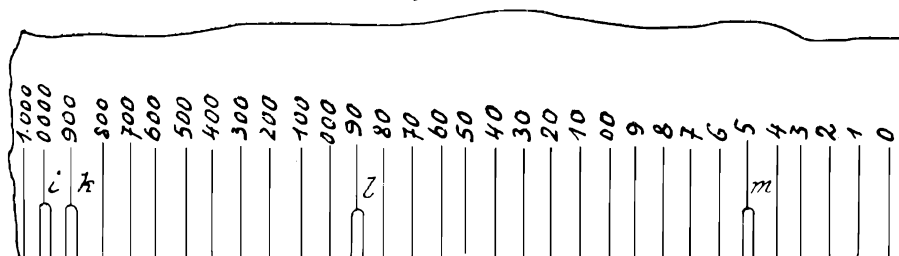

Fig. 3.

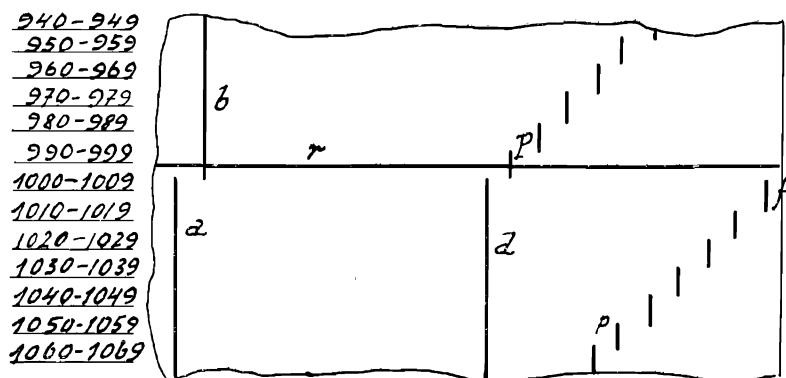

Fig. 4.

